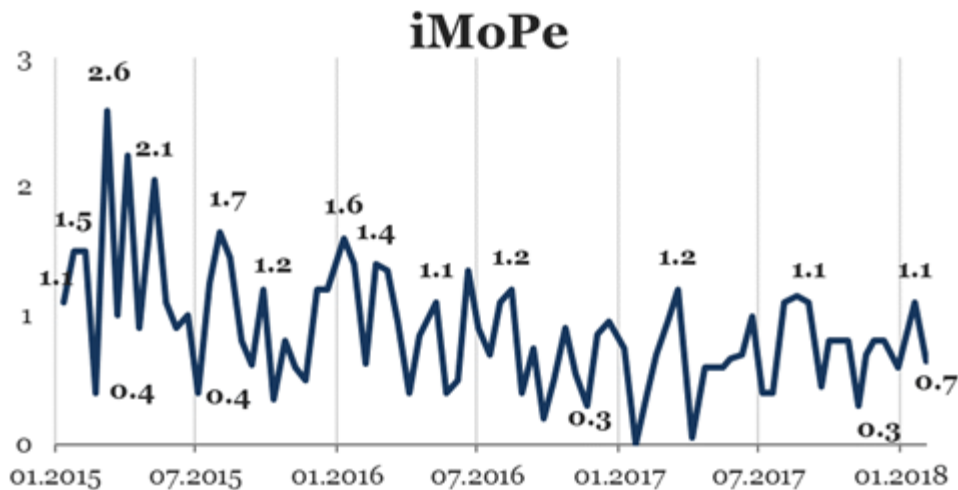

iMoRe №77. Кволий старт року

Індекс моніторингу реформ (iMoRe) склав +0.7 бала з 15 по 28 січня 2017 року (у попередньому раунді індекс дорівнював +1.1 з можливих від -5.0 до +5.0). У цьому періоді позитивні зрушення відбулись у законодавстві, що стосується державних фінансів та бізнес середовища. Реформаторських законодавчих змін, що впливають на урядування, монетарну систему та енергетику не було.

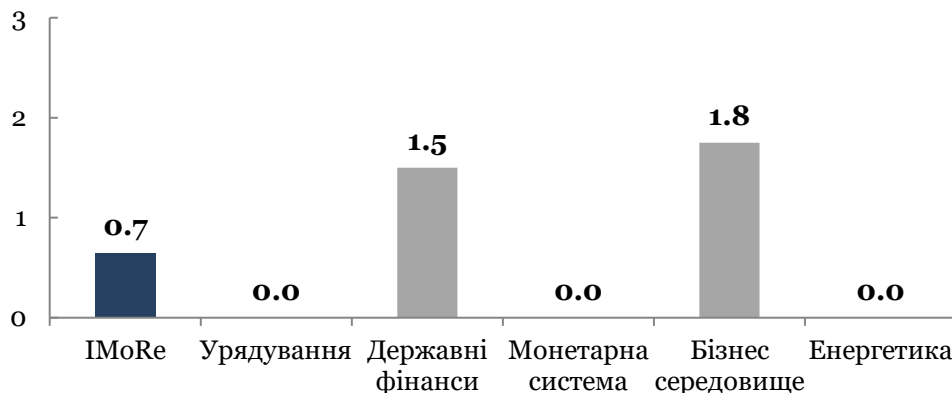
Головна подія цього раунду - закон про моніторинг державних закупівель.

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ

iMoRe може приймати значення від -5 до +5, значення вище за +2 розглядається як прийнятний темп реформ

Графік 2. Значення iMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Головні події випуску

1. Закон про моніторинг держзакупівель, +2.0 бала.

[Запуск](#) електронної системи державних закупівель "[Прозорро](#)" став справжнім проривом в українських реформах. Система працює за принципом "всі бачать все" та робить закупівлі прозорими.

Запуск системи не гарантує повне знищення корупції, проте створює умови, коли спроба провести нечесний тендер може отримати розголос.

Разом з тим, механізми попередження корупції були не достатніми. Державна аудиторська служба (ДАСУ) могла перевірити тендер лише коли договір вже укладений, аудитори самі вирішували, які закупівлі перевіряти, а рекомендації не були обов'язковими для виконання організаторами торгів.

Законом [2265-VIII](#) від 21.12.2017 повноваження ДАСУ суттєво розширені, а для більш ефективної ідентифікації тендерів, які треба перевіряти, запроваджена систем [ризик індикаторів](#). Тепер аудитори можуть перевіряти тендер на всіх етапах закупівлі та виконання договору. Рішення щодо перевірки буде прийматися після повідомлення системи ризик індикаторів, звернення громадських активістів, органів влади або за власної ініціативи ДАСУ. Інформація щодо процедури та висновок будуть доступні он-лайн.

Коментар реформатора

"З набранням чинності зазначених змін та впровадженням технічної можливості фіксації в електронній системі інформації щодо здійснення моніторингу, аудитори нарешті розпочнуть проводити моніторинг тендерів, починаючи з їх оголошення.

Що стало проривом:

1.Процедури, які потребують моніторингу будуть визначатися на підставі автоматичних ризик-індикаторів. По-перше, це дасть можливість зосередити зусилля аудиторів на перевірки тендерів, які фактично можуть містити порушення норм закону, а не розпорошувати увагу на великій кількості, які щоденно оголошуються в електронній системі Прозорро. По-друге, це значно знижує суб'єктивний підхід при визначенні тендерів, що підлягають моніторингу.

2.Вся процедура моніторингу буде відбуватися в електронній системі (в режимі онлайн), що дасть можливість слідкувати за об'єктивністю проведення моніторингу аудиторами, а також забезпечити наявність у відкритому доступі його результатів.

Слабкою стороною на сьогодні є можливість проведення моніторингу за відсутності технічної можливості відображення в електронній системі всієї процедури моніторингу. В перехідний період на офіційному сайті ДАСУ передбачено оприлюднення лише дати початку і закінчення моніторингу, а також результатів. А відтак вся процедура моніторингу залишається закритою, що може призводити до певних зловживань.

Для імплементації закону потрібно прийняти ряд нормативно-правових актів, які визначають перелік ризик-індикаторів та порядок їх застосування, забезпечують технічну можливість фіксації в електронній системі Прозорро результатів моніторингу,

дати початку та завершення моніторингу закупівлі, оприлюднення висновку про результати моніторингу закупівлі та заперечень до нього, а також можливість обміну інформацією між замовником та органом державного фінансового контролю.”

Лілія Лахтіонова, Міністерство економіки та торгівлі

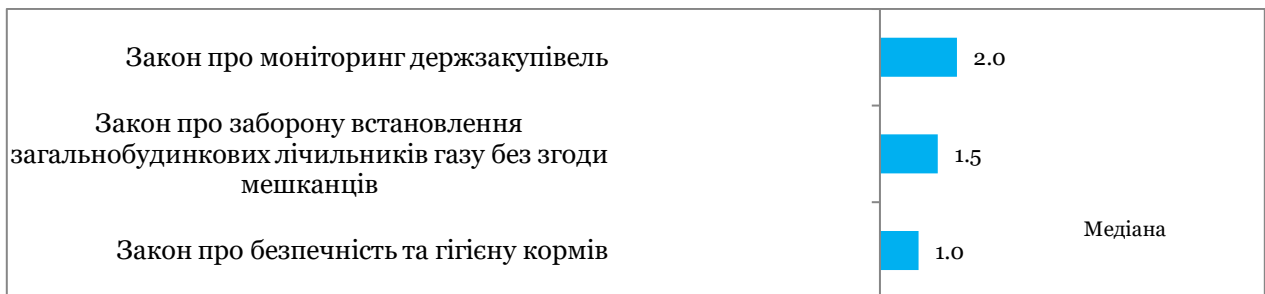
Коментар експерта

“Система [ризик індикаторів](#), яка тепер є частиною системи “Прозорро”, дозволить значно підвищити ефективність моніторингу. Вона сигналізуватиме, що певний тендер має високу імовірність змови між замовником та постачальником.

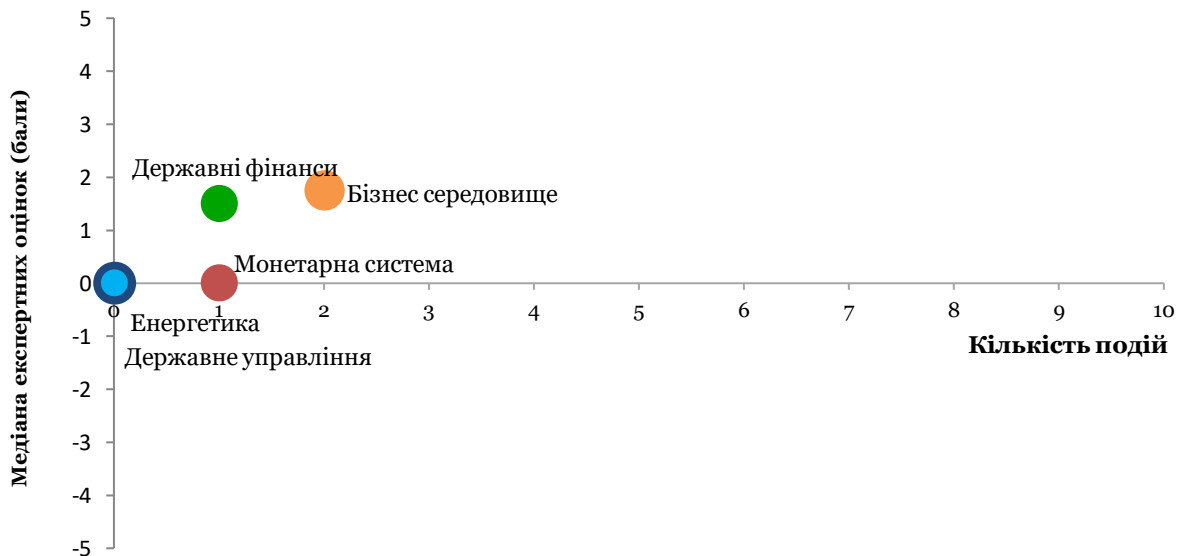
Такими індикаторами, зокрема, є не деталізоване тендерне оголошення, обрання переможця торгів за відсутності тендерної документації або тендерної пропозиції, аномально велика кількість позицій у лоті, незначна зміна цінової пропозиції переможця протягом аукціону (в межах 3% від очікуваної вартості), значна різниця ставок учасників аукціону (більше 30% від найвищої ставки в останньому раунді) тощо.”

Тетяна Тищук, VoxUkraine

Графік 3. Події, що визначали значення індексу, оцінка події є сумою її оцінок за напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками

Державне управління	0.0
Державні фінанси	+1.5
Закон про моніторинг держзакупівель	+2.0
Монетарна система	0.0
Бізнес середовище	+1.8
Закон про безпечність та гігієну кормів	+1.0
Закон про заборону встановлення загальнобудинкових лічильників газу без згоди мешканців	+1.5
Енергетика	0.0

(Див. графіки та таблиці на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoPe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org.

VoxUkraine - це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.